

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispodna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1¹/₂ uri popoldne.

Štev. 128.

V Ljubljani, v torek 9. junija 1885.

Letnik XIII.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

O stalnem domu.

(Dalje.)

More li stradajoči revež, na ktere ga se ošabni bogatin z zaničevanjem ozira, more li revež, ki pri bližnjem ne najde usmiljenega in sočutnega srca, gojiti ljubezen do bližnjega? Ne, ampak čuti se izpahnjena iz človeške družbe in zategadel misli le, kako bi se nad človeško družbo maščeval. Tarih nezadovoljnih, vsemu človeštvu sovražnih ljudi je veliko na svetu; imenujejo se nihilisti in anarhisti.

Prizadevati si moramo toraj, da se število revežev, kar največ mogoče, zmanjša in da premožni ne bodo mogli tako naglo bogateti kakor zdaj. To se bo pa zgodilo, ako se vstanovi za kmetijski stan stalni dom, kakoršnega smo mi nasvetovali. (Se vé, ob enem bi se morale tudi za druge stanove primerne postave napraviti.)

S početka bi se kmetom, dokler bodo plačevali sedanjí dolg, še trda godila. A veliko na boljsem bodo vendar kot zdaj, ker jih nihče ne bo mogel z zemljišča pregnati in ker bodo precej manj obresti plačevali kot zdaj. Kedar se bodo pa dolga večinoma znebili, bodo pa na trdnem. V vsakem slučaju jim bo ostala najmanj polovica zemljiškega dohodka. S tem bodo starši mogli svojim otrokom dobro izgojo preskrbeti bodisi pri rokodelstvu, bodisi v kmetijski ali latinski šoli. Ako bodo pa otroci doma ostali, prihraniti si bodo mogli starši toliko, da bodo otroci dobili primerno doto. Imeli bi pa starši tudi priložnost plačevati za otroke neki znesek v zavarovalnico in kedar bi otroci postali polnoletni, bi jim zavarovalnica doto izplačala. Ali tudi pozneje, ko si bodo otroci že sami kruh služili, ko bodo že doto dobili, ne bodo ločeni od očetove hiše, ampak dobivali bodo več let, morebiti celo do smrti, vsako leto nekaj dohodkov od očetovega doma. In ako jih med svetom nesreča doleti, vedeli bodo kam iti; gospodar jih bo gotovo sprejel, ako mu bodo

le nekoliko pri delu pomagali. Si li moremo kaj boljšega misliti?

Je-li zdaj popolna enakost med otroci, ko pravi postava, da se mora zemljišče ali v parcelah ali v denarji v enakih delih med otroke razdeliti? Ni popolne enakosti. V enem oziru so si pač zemljišča, ki se po postavi razdelé, enaka, namreč, da so za vse otroke enako zgubljena.

Recimo, da je neko zemljišče vredno 4000 gld. in da zapusti gospodar štiri otroke. Ako bi se zemljišče po postavi razdelilo, bi dobil vsak otrok kos zemljišča, ki bi bil vreden 1000 gld. Pri takem zemljišču je hiša z gospodarskim poslopjem gotovo vredna 1000 gld. Tedaj bi eden dobil le hišo z gospodarskim poslopjem. A koliko je vredno kmetško poslopje brez zemljišča? Skoraj nič. Drugi bi dobil precej polja, a le malo košnje in gojzda. Ko bi precej prodal, bi bil pač na boljsem od prvega; ko bi pa hotel obdelovati, bi moral napraviti dolg, da bi si postavil kmetijsko poslopje in ne imel bi niti dosti košnje niti gojzda; in bil bi zgubljen. Tretji bi dobil precej košnje, a malo polja in gojzda, zato bi se mu godilo kakor družemu. In četrti bi ne bil nič na boljsem. Popolne enakosti bi toraj ne bilo. Ako bi hotli popolno enakost, bi morali razdeliti vse polje v enake dele in ker je marsiktera njiva na enem konci boljša kot na drugem, bi se morala najprej v dve polovici razdeliti in potem vsaka polovica v štiri dele. Isto tako bi se morala zgoditi s travniki in gojzdi. In tudi hiša bi se morala razdeliti v štiri dele in hlev ravno tako. To bi bila že precej popolna enakost ali popolna bi še ne bila. A kdo se ne smeje taki enakosti?

Recimo pa, da bi celo zemljišče prevzel eden in bi se toliko zadolžil, da bi svojim trem sodedičem po postavi izplačal vsakem 1000 gld. Bi li vsi enako dobili? Trije bi pač dobili vsak po 1000 gld. ali gospodar, ki bi tako zelo v dolg zabredel, bi prišel kmalo na boben. Je-li to enakost? Otroci prvega gospodarja bi toraj dobili po 1000 gld. dote, koliko bi pa dobili otroci drugega gospodarja, ki so bili na ravno istem zemljišču rojeni? Nič.

Je-li to enakost, da bi otroci prvega gospodarja vse dobili, otroci drugega gospodarja pa nič?

Pri stalnem domu bi pa na toliko vrednem zemljišču otroci prvega gospodarja dobivali vsako leto 100 gld., otroci drugega gospodarja ravno tako vsako leto 100 gld. in ravno toliko bi dobivali otroci vseh prihodnjih gospodarjev.

Kje je toraj večja enakost ali pri sedanjih postavah, ko se zemljišče razbije in za otroke drugega gospodarja nič ne ostane ali pa pri stalnem domu, ko se zemljišče pri družini ohrani in otroci vseh gospodarjev enake deleže dobivajo?

Naj pristavim neko zgodbo iz sv. pisma. Prišli ste dve ženi h kralju Salomonu. In njiju ena reče: „Jaz in ta žena sve stanovali v eni hiši in porodila sem pri njej v hramu. Tretji dan pa potem, ko sem bila jaz porodila, je porodila tudi ta; in bili sve skupaj. Umrl je pa tej ženi sin ponoči, spé namreč ga je zadušila. In vstala je tiho pred časom ponoči, ter je vzela mojega sina od moje strani, ko sem spala, in ga je položila v svoje naročje; svojega sina pa, ki je bil mrtev, je položila v moje naročje.“ In odgovorila je druga žena: „Ni tako, kakor govoriš, ampak tvoj sin je umrl, moj pa živi.“ In tako ste se prepirali pred kraljem.

Rekel je tedaj kralj: „Prinesite mi meč.“ In ko so mu bili prinesli meč, reče: „Razdelite živega otroka v dva dela, in dajte polovico eni, polovico pa drugi.“ Rekla pa je žena, ktere sin je bil živ, kralju (ginilo se je bilo namreč njeno srce nad njenim sinom): „Prosim, gospod, dajte oni otroka živega, in nikar ga ne umorite!“ Nasproti je govorila ona: „Prav tako; ne bo naj ne moj, ne tvoj, ampak razdeli naj se!“

Odgovoril je kralj, in je rekel: „Dajte oni otroka živega, in nikar naj se ne umori; zakaj ta je njegova mati.“

Nekaj tacega se godí tudi dandanes. Liberalci pravijo: Zemljišče naj se razkosa, zadolži in vzame kmetijski družini; konservativci pa pravijo: Zemljišče naj ostane celo, nezadolženo pri kmetijski družini, akoravno je sem ter tje kaka taka družina, ki zemljišča ni vredna. Kaj bi rekel modri kralj Salomon,

LISTEK.

Izlet iz Gorice v Tržaško okolico.

Moj stari dobri prijatelj me je že koj v začetku 40danskega posta povabil, naj bi prišel letos k njemu, če mi je le količkaj mogoče velikonočne praznike obhajati. Ker mi je na moji sedanjí „postojanki“, kakor bi rekel „Ljubljanski List“, mogoče temu prijaznemu vabilu vstreči, sem mu bil takoj odgovoril, da, ako Bog dá in ne bo nepremagljivih ovir, gotovo pridem že na veliki četrtek zvečer, in to tim rajše, ker sem zvedel iz tistega prijateljskega lista, da se v njegovi farni cerkvi sv. J. pévajo jutranjice ob oni tridnevni velikega tedna čisto v slovenščini po knjigi: „Veliki teden“, na svetlo dal profesor A. Marušič, 1874, v Gorici. *) Akoravno je ta dan na

*) Čemu bi se sicer bila tiskala ona knjiga, ako bi se ne imela rabiti v cerkvi? Ta namen je gotovo imel g. pisatelj pred očmi, spisovaje ono koristno knjigo. Pis.

NB. Tu mislimo, da ste v zmoti. Gosp. pisatelj je knjigo priredil in izdal za vernike in njih osebno pobožnost, ne pa za očitno cerkveno službo Božjo, za katero slovenska prestava ne more veljati. Vred.

veliki četrtek malo rosilo, se vendar podam po blatni cesti peš v Gorico. Kmaló po kosilu korakam polagoma na Goriško postajo, da bi jo pobral z vlakom do Trsta. Dospevši na postajo plačam vožni listek za II. razred, ne, kakor da imam rejeno mošnjo, kajti „mamon“ mene že od nekda gleda zelo neprijazno, marveč zato, da ne bi se vozil z laškimi „brusarji“, kateri hodijo ali se vozijo, kakor tudi zidarji v tem času v Avstrijo kruha in dela iskati. V družbi s tako laško druhaljo je imel že marsikdo nevšečnosti pretrpeti. Tako tudi nedavno moj prijatelj — duhovnik, kateri mi je pravil, kako da so ga pisano gledali surovi Lahoni od onstranske meje in se mu v obraz posmehevali ter zabavljali čez vero in duhovščino. Ali moj prijatelj, čegar bistroumnost je znana, kakor vselej pripravljen na odboj, jih tudi takrat nekaj časa mirno poslušal, potem pa jo jim zasoli tako krepko in jih pobije z njih lastnimi besedami, da takoj umolknejo. Vpraša jih kakošne vere ste pa vi, ki tolikanj zabavljate čez vero? Na kar mu košato odgovorijo, da oni nimajo nobene vere, ter so „prostomisliji ali svobodomiselniki“! (liberi pensatori!) No prav, jim reče on, ako ste res prostomiselniki, mislite le kar in kolikor hočete prosto

ali svobodno, ali ne morete govoriti, kar mislite, kajti potem niste več prostomiselniki, ampak prostokričači. Na te besede je imel mir pred njimi.

Po tem ovinku naj preidem k vožnji sami. Ta oddelek železnične proge iz Gorice do Trsta se mi dozdeva zato važen, ker čini deloma mejo med slovenskim in laškim narodom. Poleg Goriške postaje stoji slovenska vas in duhovnjia Št. Andrež, od koder se izvrstni špargeljni, zgodnji krompir in ostalo sočivje po svetu razpošilja, — in kjer čuje zvesto na straži ob Soči ravno tako vrli dušni pastir kot domoljub nasproti prekosočni Furlaniji.

Vsakega rodoljuba pa mora popasti notranji gnjev, ko vidi, kako so tuje imena čisto slovenskih vasi, zlasti poleg železnice, tako zelo spačili, da jih je komaj več slovenske spoznati. Tako je pisano na tej postaji: Rubbia-Savogna, mesto pravilno Sovodje ali Sovodnje, kakor nekteri pišejo, kajti malo nižje pod to vasjo se izteka Ipava v Sočo in odtod ime. Spodaj te postaje, kjer se ob spodnjem Sočinem teku znižuje kraško pogorje, sega vid ob teku Ipave tje gor do Nanosa in gorenje Ipave, tako, da je videti, kako oklepa Vipavsko z vinogradskimi holmi sem

ko bi še živel, kateri so pravi prijatelji kmetske družine, kmetkega stanu, liberalci ali konsevativci?

(Dalje prih.)

Metodova tisočletnica v Rusih.

Povsod med Slovani se letos bolj ali manj slovesno obhaja tisočletnica smrti sv. Metoda. Tudi Rusi se spominjajo teh imenitnih mož slovanskih. „Slavjansko blagotvorniteljno občestvo“ izdalo je februarja daljši opis življenja sv. Cirila in Metoda, apostelnov slovanskih v ruskem jeziku, in pa okrajšano življenje istih v staroslovenskem jeziku s pridejano podobo obeh svetnikov.

Spisa sta pisana sploh lepo, mirno in stvarno; se vé, da vsega v njih ne moremo odobravati. V nekih rečeh si pisatelj vidno prizadeva napeljati vodo na svoj mlin — mlin pravoslavni. Naj tu omenim nekaj, kar mi je v oni knjižici manj uga-jalo. Knezi so svetovali so Rastislavu: „Rimski papež je prijazen Nemeem . . . a v Carigradu ni pristranosti.“ — Pisatelj dé, da je papež Hadrijan odposlal Metoda v prvo (l. 867) le kot prostega svečenika iz Rima. Ali ne kot vladiko?! (Glej dr. Krek, „Kres“ 1881, 345). (Lepo je opisano pretvarjenje in licemernost Nemcev na dvoru Svetopolka). Izraza „In od Sina“ („Filioque“) takrat tudi rimska cerkev še ni imela: Toraj čemu povdarjati, da se je s tem Metod izkazal „pravoslavnega“? Saj na str. 35 pisatelj sam pravi: „Ta „heresija“ je bila takoj sprejeta v Nemcih, a v Rimu se niso vklanjali vsi papeži temu lažnjivemu modrovanju; nekoji so verovali še po starem.“ — Papež Janez VIII. je bil začasno prepovedal rabo slovanskega jezika v bogoslužji. To je res. A čudno podpira ruski pisatelj ta njegov odlok. Iz tega in drugega kaže se, kakor bi bil Janez VIII. nekako zvi-jačno, nepošteno ravnal. Pisatelj navaja papeža Janeza govorečega: „Čemu bi se potegoval za Metoda, boljše je vgajati Nemeem; morebiti nam nemški kralj pošlje pomoč proti Saracenom.“

Dalje navaja Metoda, češ, da je dejal pri sprejemu tega lista: „Propadli so vsi trudi mojega brata in moji, kaj pa bode sedaj? Ljudje bodo prihajali v cerkev, in stali bodo — a ničesa ne umeli. In pozabili bodo učenje Kristusovo, nastali bodo v Moraviji paganski običaji. Ne, jaz ne bodem služil po latinski, to bi bilo ljudem v škodo . . . Naj se le srdi na-me papež Janez, on je velik in silen, a Bog je silnejši in večji.“ In vendar to ni resnica.

Zopet slika pisatelj papeža Janeza kot zvi-jačnika, češ, da je le grškemu cesarju Vasiliju za ljubo potrdil Metodov nauk — ker se je nadejal pomoči od Vasilija, in da je zaradi tega dovolil Metodu slovensko bogoslužje. — Pa zopet navaja Janeza govorečega: „Ne kaže popolnoma biti proti Nemeem . . . treba, da so Sloveni in Nemci vedno v prepiru med seboj; tedaj bodo ti in drugi k meni prihajali; razsodbe iskajoči bodo prinašali darove, in bodo me spoštovali in se me bali.“ (Kdo tukaj ne vidi laži in strasti?) In tako bi tudi bi Janez VIII. le po zvi-jači dovolil Svetopolku, da sme, če ga je volja, tudi latinsko bogoslužje imeti! Govori,

da bi bil Janez VIII. še pozneje po l. 880 povabil Metoda v Rim; a ta, da ni hotel vbogati, češ, papež me ne potrebuje . . . Piše: da bi ga bil grški cesar povabil na dvor v Carigrad, in na drugem kraju: da je na smrtni postelji molil med drugim tudi posebno še za grškega cesarja. — O tem nam iz drugih virov ni ničesar znanega. Ali tako?

Kak je bil Vihing, to vemo. A po mislih pisateljevih je isti „rimske škofo“ z denarjem podmitil, da so pred papežem rajnega Metoda obrekli in da bi slovanske knjige imenovali heretične (krivoverske). — Papež Štefan VI. bi se bil na to izjavil: Metod je heretik, preklel je Vihinga po krivem, zato jaz proklinjam Metoda in njegove uč-nike.“ *) — „Ciril in Metod sta sejala seme božje v zapadnih Slovanih, pa tam so ga ptice izključevale, na Rusko pa je zaletelo le nekoliko zrn, a padli so na dobro zemljo in rodili stoterni sad!“

V nekih rečeh se tedaj ne moremo vjemati s pisateljem one knjige; vidno je, da ni pisal povsem nepristransko. — Kakor on dé na platnicah: Búdem molit's ja i o tom, da sohranit Gospod v pravo-j vére vseh pravoslavni i da ozarit svetom istinij teh iz bratje v naših, kotorije udalenij bijli ot neja — jednako imamo prositi i mi za se in za nje — se vé, da v našem katoliškem smislu! . . . Dal Bog, da bi se res izpolnilo, kar je rečeno v staroslov. delu one knjižice: naj bi slovanska plemena res bila v duhu združena in zvezana z vezjo ljubezni! O sv. Metod, zavetnik nam bod'!

T—r.

Pristavek vredništva. Laž nima nikoli dosti besed, da bi se ne opravičila, in krivde s sebe na druge zvalila. Isto tako ravnajo tudi nezedinjeni Grki, toliko in toliko imajo izgovorov in zagovorov, in da bi se oprali, krivico valé na zapadno cerkev. A vendar je jasno ko beli dan, kaj kažeta apostola Slovanov sv. Ciril in Metod v svojem življenji. — Prišedša iz razkolniškega Carigrada, sta se podala v Rim, tam spričala svojo pravovernost; Metod se je povrnil kot nadškof Panonski iz Rima, v svojih razgovorih z nemškimi škofi, skliceval se je na pravico Rimske stolice; tožen krivoverstva podal se je v Rim, tam se sijajno opravičil, papež Janez VIII. je slovesno potrdil slovanski jezik za službo Božjo, jasne so vendar besede papeževnega pisma: „Tisti ki je vstvaril tri jezike (ki so se dosihmal rabili pri službi Božji) je vstvaril tudi slovanski jezik . . . in v vseh jezikih naj se Bogu hvala poje . . .“ Metod je v svoji stiski zopet iskal v Rimu tolažbe in jo je najdel. Čemu toraj tako zavijanje resnice. Papež Janez VIII. je gotovo imel tehtne vzroke, da je dovolil Metodu slovansko službo Božjo. — Pa recimo, da je to res storil iz političnih ozir, in da je papež Štefan iz istih razlogov prepovedal slovansko službo Božjo. Oba sta tako gotovo ravnala z ozirom na blagor vesoljne cerkve, ki obsega vse narode z enako ljubeznijo. Mislimo, da se ne motimo, ako iščemo ključ k temu ravnanju papežev pri Svetopolku, tistem knezu, ki je strica Rastislava izdal, Nemce prevaril in potem osnoval mogočno slovansko državo. Glas ljudstva, dandanes bi rekli,

*) Nu, sicer pa je to res, da je Štefan VI. ostro obsojeval Metoda. — Gl. dr. Krek, „Kres“ 1881, 352. Slovenski liturgiji ni bil prijatelj.

javno mnenje, ga je prisilil, da je poslušal in morda tudi v nekterih stvareh ubogal sv. Metoda. A omahoval je vedno in se Nemeem prijaznega delal, kedar je kaj od njih upal; toraj tudi Metoda ali branil in spoštoval, ali mu ključoval. Papež Janez VIII. oziraje se na želje Svetopolkove, pisal je tudi, da naj se v pričo kneza, ako to želi, sv. maša služi v latinskem jeziku. Kdo je huje ključoval nadškofu Metodu ali njemu podložni škof Vihing ali knez Svetopolk, ne moremo natanko določiti; le toliko vemo, da je nadškof Metod oba izobčil, bržkone je knez Svetopolk bil Pilatu podoben, ki je na sodbo farizejev Kristusa sodil. Toliko tudi vemo, da so po smrti Metodovi iztirali iz Moravskega Metodijevega naslednika in vse slovanske duhovnike, a tega niso storili Nemci, marveč knez Svetopolk, nesloga med Slovani, oziroma njih vladarji, je bila kriva, da je slovansko bogočastje na Moravskem propalo, do čim se je drugod še obdržalo. Ni toraj resnično, ako nezedinjeni ali tako zvani pravoslavni Rimokatolikom in sveti Stoliči očitajo, da so popustili pravi nauk in da so se Slovani zaradi jezika morali ločiti od rimske cerkve. — Rimskega papeža nočejo spoznati za poglavarja sv. cerkve, zapustili so sedaj edinost in ločili se od Kristusovega namestnika, a ker svoje zmote nočejo spoznati pa Rim dolže razkola.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. junija.

Notranje dežele.

Državno-zborske volitve bližajo se polagoma svojemu koncu. Včeraj je bilo izvoljenih zopet 36 poslancev in to na Moravskem v velikoposestvu 9 mož, za katere se je 136 volilcev sošlo. Izvoljeni so: Josip Aresin-Fatton, Žiga grof Berchtold, Ad. grof Dubsky, Guido grof Dubsky, Makso baron Kubeck, Feliks grof Vetter, Emil vitez Terš, vsak s 93 glasovi; K. grof Zierotin je dobil 94 in Ernest deželni grof Fürstenberg 92 glasov. Šlezijško veliko posestvo si je izvolilo tri poslance in to: barona Beess-a, barona Spens-a, ki sta dobila po 41 glasov in pa dr. Hirscha z 29 glasovi. Volilcev se je sešlo 42. Velikoposestniki na Koroškem, v Istri, na Goriškem in Gradiščanskem volili so po jednega zastopnika; mesta in trgi po Galiciji 13, trgovinske zbornice 2 in kmečke občine po Dalmaciji 6 poslancev. Škoda, da o poslednjih nimamo še nikakih poročil, sicer bi bili navedli tudi dalmatinske poslance po imenu.

Naučni minister se je iz zdatnega števila slučajev, v katerih so razni učitelji mladine prišli zaradi popačene pravosti in iz tiste izvirajočega hudo-delstva oskrumbe s sodnijo v razpor in od tod večletno ječo, prepričal, da ni dobro, ako učiteljske službe prosilec kar od kraja dajo brez ozira in poizvedo-vanja na poprejšnje življenje, zato je izdal odlok, da se odslej nadalje **učiteljska služba** bodi si začasno ali stalno ne sme podeliti nikdar prosilec, ki ima kakoršne koli madeže na svojem poštenji ali pa je že celó s sodnijo z dotiko prišel zaradi tistih. Do sedaj se na to navadno ni oziralo in je zadostovalo, če je prosilec dokazal, da ima znanstveno spo-sobnost za učitelja. Odslej bode imela šolska oblast nalogo pred podelitvijo službe skrbno preiskavati prejšnje življenje prosilčeve in službe le po-polnoma čistim kandidatom podeljevati. Prav je tako in pameten je tak odlok! Učitelj, uzor mladini,

ter tje vzvišeno ravan, pogorje Čaven, gojzd Hrušica, Nanos, od tega pa dol v friulsko ravan polagoma se znižajoče skalnato-apneno kraško pogorje. Vidi-jo se v polokrogu poleg Gorice slovenske vasi Goriške okolice, kakor: Sovodje, Gabrije, Št. Peter, Vertobja, Miren, nad katerim prijazno gleda znad bližnjega bre-žuljka nova cerkev Matere Božje na Gradu, ki ima dva zvonika in je sezidana po milih darovih in s posebno pomočjo ranjce gospé Kalistrove, soproge slovenskega milijonarja Janeza Kalistra v Trstu († 1864). Ob vzrokih zidanja te cerkve na čast Mariji Devici se o ranjem mnogozasluznem župniku g. Eleriču, mnogo pripoveduje. Začel je namreč zi-dati z golim zaupanjem na božjo in Marijino po-moč, in ko ga je neka prevzvišena oseba vprašala, odkod bo dobil toliko denarne pomoči, jej on od-govori: Mar ste tudi Vi maloverni in zakaj dvomite nad tem? Res ni sicer on dočakal popolnega do-zidanja cerkve, pa vendar toliko, da je bila pokrita in je sam že v nji maševal. Ravno tako vneti se-danji župnik je to božjopotno cerkev ne le dodelal, ampak tudi z novimi zvonovi in drugo potrebno cerkveno opravo previdel.

Vas Miren stoji na Tržaški cesti, ki pelje sko-

Doberdob v Monfalkon (Teržič) in od tod v Trst. Nahajajo se tu zavedni narodnjaki, ki imajo svojo čitalnico, ktera pa menda zdaj spava spanje pra-vičnih. Miren stoji (1700 duš) ob obeh bregovih Ipave ter sluje po čevljarski, kakor tudi usnjarski obrtniji.

Pred zadnjo rusko-turško vojsko 1877/78. l. so dobili mnogoštevilni Mirenski čevljarji od turške vlade ponudbo za napravo obuvala 40.000 vojakom; ker se pa je prekratki čas za zgotavljenje zahteval, in je bila tudi ponujena cena prenizka, so odbili po-nudbo. A ne le v Trstu prodajajo izdelke svoje čevljarske obrtnije, celó v Aleksandriji in Kahiri v Egiptu imajo neki svoje prodajalne zaloge.

Da pa ne bom predolg v statističnih podatkih posamnih vasi, preidem k opisu železnične vožnje nadalje. V vozu, v katerega sem se jaz vsedel, je bil tudi nek uradnik Goričan, čegar priimek je sicer slovenski, pa se je imel in obnašal le za Laha ali Furlanca. Potoval je na svoje mesto v K. — Ko pozvoni na Sovodski postaji, ga kmalo nagovorim in dobro se spoznavam. Vozeča se poleg Soče namno-žene s kalno Ipavo, se zasuče kmalo govor na na-rodnostne razmere po Goriškem in Istri. Govorila

sva o šolah, učenem jeziku in raznih dnevnih vprašanjih primorske dežele. Jaz sem mu tožil, kako da smo goriški Slovenci vkljub 19. š temeljnih dr-žavnih postav še vedno zeló tlačeni, tako v šolah, kakor z malo izjemo tudi v c. kr. uradnijah, kako pusti vlada svobodo laški narodnosti, da nas povsod vkljub jezikovni ravnopravnosti tlači in zatira. Go-vorila sva marsikaj o vzrokih tega, kar bi bilo sicer za javnost, pa morda vendar ne vsakemu všeč, toraj raje o tem molčim.

Tako kramljaje, zakliče sprevodnik: Station — Gradiska — Sdraussina! — Nu že zopet pokvečena beseda iz slovensčine, mesto Zdravščina. Pa saj je tudi vas že potujčena; tu govorijo le še nekteri slovensko, v cerkvi je pa le italijanščina; ljudstvo govori neko mešanico iz furlanščine, italijanščine in tudi nekaj iz slovensčine, kteremu čudnemu „jar-gonu“ se pravi „bizjaščina“, ljudem pa „bizjaki“! Tu v Zdravščini je velika tovarna za svilo. Navzlic te vasice, ki šteje le nekaj čez 300 duš, pelje nov železen most, pa le za pešce, naravnost čez Sočo v Gradiško. Stal je neki 18.000 gld. av. velj., ter plača se od osebe 2 kr., tovarniški delavci in de-lavke pa le po 1 kr.

mora sam v pravdnostnem oziru čisti biti kakor solnce, ako hoče izročeno mu mladino vzgojevati, kakor božje in državne postave velevaljo. Kako le bodo učenci dobro izgojeni, če dobre izgoje v pravdnostnem oziru učitelju samemu manjka, a pri vsem tem ostanemo še trdnega prepričanja, da je vsa pravdnost na pesek zidana, dokler nima za trdno podlage sv. vere. Mi zahtevamo krščanske pravdnosti, ktera se naslanja na krščansko izrejo, ne pravdnosti, ktera nas le pred sodnijo obvaruje, da žnjo ničesar opraviti nimamo, nas ne le na videz poštenoviče, ampak tudi vestno zanesljive dela, da dajemo vedno in povsod, ne le na oko Bogu, kar je Božjega, pa tudi cesarju kar je cesarjevega in bližnjemu, kar je bližnjega. Tudi v tem oziru daje nam ta odlok veselo nado, da se bolje bodo vremena nam zjasnile in da se bode pri vzgoji naše mladine tudi v prihodnje bolj na versko izrejo gledalo, ali se vsaj žalila ne bode, kakor se je žali tožilo do zdaj, da se je tako mnogokrat.

Anarhisti dvignili so čez dolgo časa na Dunaji zopet glavo, češ, bomo videli, kaj da bo. Na velikonočni ponedeljek zbralo se je več takih prismođežev na nekem travniku med goro Galicin in med Hütteldorfom, kjer so razvili rudečo zastavo. Na tisto so oni prisegli in ob enem anarhiji „hoch“ klicali. Na to so zapeli neko prekucuško pesem, pri kateri se je jeden navdušenega čutil, da je dvakrat z revolverjem vstrelil. Kar se ne stori, to se ne izv. Tudi ta naj novejši izlet anarhistov prišel je gosposki na ušesa. Na odgovor so jih klicali in imeli so včeraj, 8. junija, glavno obravnavo pred deželno sodnijo na Dunaji. Pet delavcev in dve delavki bili so zatoženi. Zatožba se je glasila pri dveh na hudodelstvo in proti vsem drugim pa na prestoppek kalenja javnega miru. Obsojena sta delavca Till na 10 mesecev in Kauzki na 4 mesece hude ječe. Vsi drugi so oproščeni.

Vnanje države.

Vpeljava **borsnega davka** v Nemški je dognana stvar. Trgovinski in finančni minister izdala sta že svoje odloke, da naj se takoj prično priprave za vpeljavo borsnega davka. Berolinski borsni baroni se pa mislijo borsnemu davku s tem ogniti, da bi v inostranstvu ustanovili nemške borse, iz katerih bi potem telegrafična poročila dobivali. Če tudi bi pri tem veliko denarja izmetali za telegrame, si vendar upajo še zadosti prihraniti, če bi se na ta način borsnemu davku ognili. Ko so že kar resno mislili to izpeljati, oglasil se je borzianec Siemens, da iz političnih vzrokov ne kaže domačiji hrba obratiti in Berolinsko borso na nič spraviti. Saj se dá stvar tudi še kako drugače zasukati. Razložil jim je potem, da je dvojno: borsni davek pobirati in pa ga sam plačevati! Saj se dá stvar tako vrediti, da ga bodo borsijanci le pobirali, plačevali ga bodo pa drugi, kakor n. pr. carine, užitnine, zakupnine nikjer ne plačuje dotični obrtnik, temveč povsod po celem svetu konsument, t. j. tisti, ki dotične reči potrebuje. Ravno tako mislijo sedaj na Nemškem napraviti z borsnim davkom. Naložili in razdelili ga bodo že na ta ali oni način tako na razna pisma, da ga bodo borsijanci ravno tako malo čutili, kakor naši gostilničarji povišano vžitnino od vina.

Včerajšnji telegram iz Aten prinesel nam je zopet novico o **vstaji na otoku Kandiji**, ležečem v srednjem morji južno od Grške. Prebivalci so nezadovoljni s svojim guvernerjem, ktere ga jim je Turčija imenovala namesto bivšega guvernerja Photiadesa. Poglavitni vzrok tej ustaji so pa Grki, ki si v Atenah vse prizadevajo, da bi povišali število nezadovoljnih, kolikor bi bilo le mogoče. V Atenah je do sedaj živelo več begunov iz Kandije; le-ti so se vsi domu vrnili in so se rovarjem pridružili. Grški nezadovoljnejši so tudi kandijske prvake tako dolgo hujskali proti vladi, da se je to Photiades-paši že preneumno zdelo in se je rajši svojemu težavnemu poslu odpovedal, kakor pa bi bil še dalje ondi vladal.

Vselej, kedar se kam po tej železniški progi peljem, obiščem tu nekega prijatelja, svojega rojaka, ki ima tu cesarsko službo. Tedaj sem ga pa še le nazaj-gredé obiskal, ker sem mu pred pisal, da pridem po velikinoči na „gubence“ (ali gibanice), ali kakor bi vi kranjski Slovenci rekli, na velikonočen žegen in „kolač“ (ali povitice). Malo mesto, broječe le kakih 1200 prebivalcev, je bilo nekdanj obzidano,*) menda še do l. 1866; bila je trdnjave postavljena proti napadom beneške republike. Mesto je dovolj snažno, ima redne široke ulice in furlansko prebivalstvo. Tu je sedež dekaništva in okrajnega glavarstva; tu je glasovita kaznilnica za moške, tik tekoče Soče se vzdiguje jetniški grad, kjer premišljuje marsikteri kaznenec svojo nespamet in hudobijo, ko je ubogal svoje strasti, mesto nauk sv. vere!

(Dalje prih.)

*) Le na severni strani je še en kos trdnjavskega obzidja z enim ven štrlečim baštnom, vulgo „Malakoff“ imenovan, na katerem je vrezano leto zidanja 1498, in leto porave pa 1879. Pis.

Turški minister imenoval je na to za Kandijo novega guvernerja Savas-pašo. Temu so se pa kandijski prvaki že nasproti peljali in so mu že na njegovi ladiji povedali da ga ne marajo, da jim njegova izvolitev ni všeč. Oba guvernerja sta kristjana, od kod toraj hujskanje proti njima, ker so Grki tudi kristjani? Vzroka ni nihče povedal, vendar bo pa taisti prej ko ne v politiki imel svoje korenine. Kandija je precej rodovitni otok, ima mnogo in zlahtnega južnega sadja, ktero — Grkom diši. Radi bi napravili upor med prebivalci in vlado, da bi se potem lahko reklo: „Kretanci so s Turki nezadovoljni, ponudimo jim naše pokroviteljstvo.“ Kolikor bi tukaj morda še dobre volje manjkalo, pripomogle bi sladke besede in bajoneti in Kandija bi bila zopet grška.

O **Lahih** ob rudečem morji se še nič drugega ne sliši, kakor slabe novice. Godi se jim prav tako, kakor vjeti miši, ki na nikakem kraju iz mišnice ne more. Na dveh krajih prepeka jim vroče solnce meso in kosti, v Masani namreč in v Asabu. K temu se je jela pa še družiti zavest, da bodo kmalo čisto sami ostali, ker se Angleži vedno dalje proti Egiptu in proti domu pomikajo, če tudi so jim lansko leto obetali, da pojdejo skupno nad Mahdija v Sudan. Kakor vse kaže, bo pa sedaj menda Mahdi sam nad-nje prišel in jim bo pot in trud prihranil, da ga ne bo treba iskati. Lahi so sicer drug povod svoji ekspediciji podtikali. Rekli so namreč, da gredó zaradi tega v pokrajine ob rudečem morji, da bodo poiskali morilce popotnika Bianchija, ktere bodo potem kaznovali. Kolikor je do sedaj znanega, tudi za jednega morilca še ne znajo ne, kaj še le, da bi ga že v pesteh imeli. Poleg tega vsega pa Lahov še nekaj hujega čaka. Leto in z njim neznanška tropična vročina je tukaj, v Masani je pa ob tem času vsega več, kakor zdravja. Griža, mrzlica, solnčnica in druge take bolezni so na dnevnem redu in te bolezni bodo med laškimi vojaki tako desetino pobrале, da jih še za potrebo straže ne bo ostalo. Vse kaj drugega bi bilo, če bi jim kralj Janez Abesinski dovolil v svoje Keronške gore, ki so menda tri dni hoda od Masane, kjer bi Lahi lepo v senci počakali, dokler bi se zopet povrnilo hladno vreme. Toda Abesinci nočejo ničesar vedeti in so veseli, da so se jim iz njih zemlje Egipčani venkaj spravili. Da bi se Lahis silo tistih hribov polastili, na to pač ni misliti. Kako se bo zaradi tega Mancini v laški kamori v Rimu zagovarjal, smo radovedni.

O **Mahdiju** se že dolgo časa ni nič posebnega slišalo. Odkar so se pa Angleži iz Sudana umikati jeli, prikazal se je lažnjivi prerok zopet in pravijo, da je menda angleškim umikajočim se četam vedno za petami, ter se je celó bati, mar li bode pri egipčovski meji obstal ali ne. Svojim ljudem izdal je novo glasilo in ta se glasi: „pridobitev Kahire“. Predrzen je on in njegova druhal zadosti, da bo ostal mož-beseda, če se ne bodo potegnili za glavno mesto Egipta Francozi. V Dongoli, ktera je pač še jako daleč od Kahire, so ga že sprejeli za svojega poglavarja in se je ta novica v Kahiri uradno potrdila.

V **zpadni Afriki** napravil se je prepis med nemškim in francoskim vojnim parnikom v Porto Seguro. Francozje hotli so ondi razviti svojo zastavo in tisti okraj pod francosko pokroviteljstvo postaviti; nemški admiral Know se je pa temu početju odločno protivil, sklicevaje se na to, da je taista zemlja že pod nemškim pokroviteljstvom. Na to so Francozi zahtevali, da naj se jim ugovor in sploh vsako pisanje pošilja v francosčini, ki je na celem svetu diplomatski jezik, nemški admiral je pa odgovoril, da ga to prav nič ne briga; zanj je nemščina diplomatski jezik. Več sedaj ni znaneza v tem spopadki.

Kanadski Indijanci v severni Ameriki so jeli zopet Angležem bolje nagajati, kakor je to poslednjim ljubo. Po najnovejših sporočilih sprijeli so se Indijanci pod vodstvom Big-Bearja in Angleži na čelu jim general Strange 13 milj proti iztoku od trdnjave Pitt in so se morali Angleži umakniti. Streljanje trajalo je štiri ure, potem so se pa Indijanci z golim orožjem na Angleže vrgli. Angleži so bili na ta napad sicer pripravljeni in so ga odbili, vidoč pa, da se Indijanci takoj tudi že na drug napad pripravljajo, so se Angleži umaknili. Vrhovnega zapovednika Middletona je to vjelo in sklenil je sam Indijance napasti, general Strange naj bo pa pri sprednjih četah in pri straži ostal. Iz tega je razvidno, da je še vrlo malo upanja, da bi se pri mesticah kaj kmalo mir napravil.

Naše slovstvo.

Oče naš

imenuje se ravnokar izšla povest za krščansko mladost in krščansko ljudstvo v drugem pregledanem natisu iz J. R. Miliceve tiskarne v Ljubljani. Velja 60 kr., po pošti 5 kr. več. Izvirnik ji je nemšk, in jo je na naš jezik preložil Fr. Malavašič. Vsebina ji je mična povest iz Napoleonovih časov, ki so ne le po Francoskem, temveč po celi Evropi silno prekucijo napravili, ter se z vsako prošnjo „Očenaša“ po jedno poglavje povesti vjema. Zarad tega bode

pač dobro došla našim vernim čitateljem, zlasti po deželi, pa tudi meščanu se prav nič ni treba sramovati po „Očenašu“ seči. Knjiga je prosta vseh tistih groznih prizorov, kakoršnih po nemških takozvanih „Schauder-Romanih“ vse mrgoli in kjer se neverjetne reči godé, da jih čitatelj že od daleč za laž smatra. Toliko o vsebini knjige.

Gledé jezika moramo pa že reči, da bi se bili v drugem pregledanem natisu boljsega nadjali in to gledé slovnice, kakor tudi sintakse. Knjigi je že na pogled videti, da je preložena, kar bi ne smelo biti. Prelagatelj, oziroma preglednik, dostikrat ne loči namenivnika od nedoločnika. Napačna in neslovenska je n. pr. oblika „nesite me krstiti!“ Slovenec pravi, da „h krstu nesejo“ itd.

Med glagoloma „morem, moči“ in „moram morati“ gosp. pisatelj in pregledovalec ne poznata nikakega razločka. Čudna se nam je ta zmena zdela, ker je vendar sploh znano, da „moči, morem“ pomenja „können“, „vermögen“, „im Stande sein“, „morati, moram“ pa „müssen“ in vendar po celi knjigi za izraz „müssen“ nahajamo morem, mogel, mogla itd.

V slovenščini se ne govori „zdravega storiti“, temveč „ozdraviti“; „zdravega storiti“ je lastnost romanskih jezikov.

Prav nič ni slovenskega duha v stavku: „Sreča jim je hotla veter vjeti“ in „čez par ur zginit jim je otok revščine spred oči“.

Popolnoma napačen je stavek: „ktere ga tat sem bil“ na str. 181 in bi se moral pravilno glasiliti „ktere ga sem bil okradel“. „Ktere ga tat sem bil“ bi tudi lahko pomenilo: Jaz sem bil njegov služabnik za to delo, t. j. tatvino. Toliko le za dokaz, da knjižica bi bila lahko veliko boljše, če bi bila malo skrbneje pregledana.

Naj bi vendar bolje pazili pregledovalci starejih knjig, ki zopet na svetlobo prihajajo, da bi se napake iz prejšnjega tridesetletja ne vrivale v današnjo dobo. To lahko marsikoga ostraši, da sicer dobro in priporočila vredno knjigo sam ne čita in jo mnogokrat še drugim čitati zabranjuje. Kakor o početku rečeno, je tudi ta v drugem natisu izšla knjižica zaradi vsebine dobra in priporočila vredna.

Domače novice.

(Od odbora banke „Slovenije“ v likvidaciji) smo prejeli sledeče naznanilo: Oziraje se na sklepe občnega zbora prve občne zavarovalne banke „Slovenije“ v likvidaciji potrjenega dne 23. maja t. l. od tukajšnje visoke c. kr. deželne sodnije kot trgovinskega sodišča, pričinja se izplačevanje na vsako polno vplačano in pravoveljavno delnico bivše banke „Slovenije“ po 7 gld. na vsako delnico začeti s 16. junijem t. l. — Izplačevanje izvršuje dr. Karol Ahačič, odvetnik v Ljubljani v svoji pisarni na Starem trgu h. št. 13 proti izročitvi izvirne delnice ter proti kolekovani pobotnici. — Ob enem se sl. občinstvo opozarja, da so le tiste delnice še pravoveljavne, na ktere se je tudi tretje doplačilo s 24 gld. vplačalo. Dediči se imajo s sodnijskim izročilnim pismom (Einantwortungskunde) izkazati. — Za tiste stranke pa, ktere bi se do konca tekočega leta po svoje deleže ne oglasile, se bodo deleži sodnijsko deponirali (vložili).

(Na Velehrad in v Prago!) To naj bode sedaj geslo vsacemu slovenskemu rodoljubu, kteremu to količkaj dopušča čas in sredstva. Pokažimo, da vemo ceniti imenitnost letošnje slovanske tisočletnice. Porabimo priliko, da se s severnimi našimi brati, kterih politični zavezniki smo bili od začetka vstavne dobe in od kterih smo se gledé narodnega napredka v marsičemu priučili, spoznamo v krasni njihovi prvostolnici in tako še bolje utrdimo doseđanje bratovsko vez. Oglašajte se toraj, rojaki! za obilno vdeležbo, dokler je še čas in sicer pri odborovem načelniku g. Ivanu Hribarju ali pa pri njega namestniku gospodu cesarskem svétniku Ivanu Murniku.

(Grof Hohenwart) je sprejel državno-zborski mandat mesta Ljubljane; vsled tega razpisala se bode po kmečkih občinah Gorenjskih nova volitev.

(Minister Pino) sprejel je državno-zborski mandat kmečkih občin Celovec Velikovec.

(Včerajšnji mesečni somenj) ni bil nič posebnega. Goveje živine prignalo se je malo in še ta ni bila kaj prida, kar se je ravno vjemalo z jako pičlim

številom došlih kupcev. Konjski trg je bil nekaj bolj živahen in je bilo tudi več lepih konj prignanih. Zal, da tudi tukaj ni bilo zadosti kupea. Vzrok slabega obiskovanja je bil menda ta, da je bilo včeraj v Ljubljanskem sosesstvu več somenjev.

(Pri drugi porotni obravnavi) včeraj je bil obsojen 50letni kmet Franc Suhadolnik iz Preserja v Verhniškem okraji, zaradi hudodelstva uboja na 4 leta hude ječe.

(Zgubila) je v nedeljo pred sv. Jakoba cerkvijo neka kmetica 61 gold.

(Nova ura) z letočim nepokojem (nihalom) videti je v „Slonovih ulicah“ v razloži g. J. Gebe in že od daleč oči memogredočih na-se obrača. Kar je najdivnejega na tej uri, je leteče nihalo, oziroma bela kroglica na svilnati nitki, katero nihalo s pomočjo vodoravnega voda na svojem zgornjem koncu pritrjenega okoli dveh pokončnih stebričev podi, da se taista po njih ovija enkrat od desne, na to od leve, končno pa dalje hiti. Nad nihalom razpenja se streha, pod streho sedi pa deček z levico letečo nihalo loveč na leseni štirioglati prizmi, v kateri je vdolana ura. Velja 25 goldinarjev. Visoka je 32 centimetrov.

(Sudanci) so v Trstu in pridejo kmalo v Ljubljano. Kakor trdijo, so to prav ljudje iz Mahdijevih čet, pa je ravno tako mogoče, da nihče izmed njih Mahdija še v svojem življenju ni videl. Tržačani pravijo, da jih je vredno videti.

(Diurnista) z lepo pisavo in veččega sodnijske manipulacije išče takoj c. kr. okrajna sodnija v Krškem proti mesečni plači 30 gold.

(Mrlič) se v Avstriji še ne bodo sežigali! Minister notranjih zadev je v sporazumni z ministroma pravosodja in bogočastja neko sežiganja mrličev tikajočo se prošnjo odbil, ne da bi bil odbitje kaj posebno vtemeljeval. Rekel je le, da prebivalci sploh niso z sožiganjem mrličev zadovoljni.

Telegrami.

Dunaj, 9. junija. V isterskem velikoposessstvu bil je zopet izvoljen Millevoj, član Coroninijevega kluba; v goriškem velikoposessstvu zmagal je pa knez Egon Hohenlohe. Po kmečkih občinah dalmatinskih voljena je bila vseskozi narodna stranka.

London, 9. junija. „Daily News“ piše, da angleško-ruske razprave niso še dognane.

Umrli so:

6. junija. Alojzij Stepic, sobnega slikarja sin, 4 leta, Merosodne ulice št. 1, sušica.

V bolnišnici:

5. junija. Reza Petrič, dekla, 43 let, sušica. — Lenka Žagar, gostija, 80 let, Marasmus senilis.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 50 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 50 „
Akcije avstr.-ogerske banke	859 „ — „
Kreditne akcije	287 „ 50 „
London	124 „ 30 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 86 „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	60 „ 90 „

Tujci.

7. junija.

Pri **Maliču**: J. Braumann, trgovec, iz Monakovega. — Peter Hardt, trgovec, iz Barmena. — R. pl. Beuvard, inženir, iz Gorice. — Dr. Jelovšek, c. k. sanitetni asistent, iz Radolice.

Pri **Stonu**: Franc Giegl, trgovec, z Dunaja. — Žiga Singer, trg. pot., z Dunaja. — Ed. Toppel, z Dunaja. — Gotfrid Wagner, uradnik, iz Birkitz. — Fani Haigl, trg. soproga, iz Innsbrucka. — Alojzij Pogačnik, trgovec, iz Cirknice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Alina in Wollner, trg. pot., iz Prage. — Peter Zanini, konjski trg., iz Vidma n. L.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Arleb, trgovec, z Dunaja. — Karl Hiltl, logar, iz Vidma n. Št. — Janez Lachenberger, zasebnik, iz Pulja. — V. Ollak, zasebnik, iz Železnikov.

Košnja v najem

in sicer obojna, sena in otave, se bode oddajala na vrtu c. kr. kmetijske družbe prihodnji četrtek 11. junija ob 11. uri dopoldne, ker danes 9. junija ni bila oddana.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Razglas.

(1)

Vsled razsodila visocega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 14. decembra 1884. l. št. 2630 D. š. sv. je Ljubljanski mestni občini do začetka šolskega leta 1885/86 osnovati eno javno deško in eno javno dekliško ljudsko šolo z nemškim poučnim jezikom. Zato se bode s početkom prihodnjega šolskega leta, če bo treba, otvoril prvi razred teh šol.

Da se zve o pravem času, kaj bo v to svrhu treba preskrbeti glede šolskih prostorov in glede učiteljskega osebja, pozivljajo se vsled naročila visokega c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 21.

aprila 1885. l. št. 246 D. š. sv. roditelji in njih namestniki, da do 15. dne junija 1885 otroke, kateri bodo do začetka šolskega leta 1885/86 dospeli v leta šolske dolžnosti, zglasijo pri c. kr. mestnem šolskem svetu (v magistratu II. nadstropji) in ob enem izjavijo, ali so za sprejem otrok v ljudsko šolo s slovenskim ali v ono z nemškim poučnim jezikom, pri čemur je roditeljem ali njihovim namestnikom na prosto voljo dano, da svoje otroke, oziroma varovance in varovanke vpisati dadé ali v šolo s slovenskim ali v šolo z nemškim poučnim jezikom.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 25. maja 1885.

Župana namestnik: Vončina.

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2018 po noči	št. 2014 zjutraj	št. 2016 dopoldne	št. 2012 zvečer
Ljubljana j. k.	12:15	6:40	11:40	6:35
Ljubljana R. k.	12:19	6:44	11:45	6:39
Vižmarje	12:29	6:53	11:55	6:48
Medvode	12:41	7: 4	12: 7	6:59
Loka	12:56	7:17	12:21	7:12
Kranj	1:12	7:31	12:38	7:26
Podnart	1:30	7:48	12:56	7:43
Radovljica	1:48	8: 5	1:13	7:59
Lesce	1:55	8:12	1:24	8: 8
Javornik	2:16	8:29	1:46	8:25
Jesenice	2:27	8:39	1:57	8:33
Dovje	2:47	8:56	2:18	8:49
Kranjska gora	3:16	9:21	2:48	9:11
Rateče-Weissenfels	3:31	9:37	3: 3	9:24
Trbiž	3:48	9:55	3:20	9:38
Beljak j. k.	4:58	11:30	4:50	10:24
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2017 po noči	št. 2011 zjutraj	št. 2015 dopoldne	št. 2013 popoldne
Beljak j. k.	10:50	6:39	11:51	4:42
Trbiž	12:36	7:28	1:10	6:20
Rateče-Weissenfels	1: 1	7:44	1:30	6:39
Kranjska gora	1:22	7:57	1:46	6:53
Dovje	1:55	8:22	2:19	7:19
Jesenice	2:23	8:41	2:43	7:41
Javornik	2:30	8:47	2:50	7:48
Lesce	2:56	9: 6	3:15	8:13
Radovljica	3: 3	9:12	3:22	8:21
Podnart	3:27	9:29	3:44	8:44
Kranj	3:47	9:45	4: 2	9: 3
Loka	4: 6	9:59	4:20	9:20
Medvode	4:21	10:12	4:34	9:34
Vižmarje	4:34	10:23	4:46	9:46
Ljubljana R. k.	4:44	10:31	4:55	9:55
Ljubljana j. k.	4:50	10:35	5:—	10:—
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	7:— zvečer	7:15 zjutraj	8:50 zvečer	1:20 popold.	—
Mürzzuschlag	10:29 „	10:36 „	2. 5 po noči	5:20 „	—
Gradec	12:28 po noči	1:— popold.	6:— zjutraj	9:20 zvečer	—
Maribor	1:49 „	2:27 „	8:20 „	11:30 po noči	—
Pragersko	2:16 „	— „	9:— „	12:10 „	—
Celje	3:15 „	3:53 „	10:30 dopold.	1:45 „	—
Laški Trg	— „	4: 9 „	10:46 „	2: 4 „	6:— zjutraj
Zidani Most	3:51 zjutraj	4:44 „	11:40 „	2:45 „	6:22 „
Litija	— „	5:29 „	12:33 „	3:43 „	6:58 „
Ljubljana	5:12 „	6:14 zvečer	1:29 popold.	5:40 zjutraj	8:13 „
Postojna	6:30 „	7:55 „	3:37 „	7:50 „	9:21 zj. Prih.
Št. Peter	6:52 „	8:19 „	4: 8 „	8:22 „	—
Divača	7:19 „	8:53 „	4:46 „	9:— „	—
Nabrežina	8:16 „	9:39 „	5:54 „	10:14 dopold.	—
Trst	8:42 „	10: 5 „	6:30 zvečer	10:50 „	—

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	8:30 zvečer	7:— zjutraj	10:— dopold.	6:30 zvečer	7:10 zvečer
Nabrežina	9:19 „	7:32 „	10:51 „	7:17 „	8:44 „
Divača	10: 3 „	8:27 „	11:57 „	8:31 „	11: 5 „
Št. Peter	10:33 „	9: 3 „	12:54 popold.	9:25 „	12:34 po noči
Postojna	10:51 „	9:24 dopold.	1:21 „	9:51 „	1:16 „
Ljubljana	12: 7 po noči	10:52 „	3: 7 „	12:20 po noči	5:— zjutraj
Litija	— „	11:31 „	3:57 „	1:15 „	5:45 popold.
Zidani Most	1:24 „	12:40 popold.	4:59 „	2:22 „	6:17 „
Laški Trg	— „	1: 3 „	5:22 „	2:47 „	7:50 „
Celje	1:59 po noči	1:20 „	5:42 „	3: 8 „	8:25 „
Pragersko	3: 2 „	— „	7:13 zvečer	5:— zjutraj	8:54 dopold.
Maribor	3:29 „	2:44 „	7:58 „	5:55 „	11:15 „
Gradec	4:55 zjutraj	4:15 „	10:25 „	8:20 „	12:30 popold.
Mürzzuschlag	6:57 „	6:33 zvečer	1:47 po noči	11:47 dopold.	4:35 „
Dunaj	10:— „	9:40 „	6:— zjutraj	4:10 popold.	9:35 zj. Prih.

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter—Reka.

	zjutraj	zjutraj	popold.	zvečer
Št. Peter	7: 5	9:15	4:20	9:40
Reka	8:49	11:17	6:18	11:42
	zjutraj	dopold.	popold.	zvečer
Reka	5:45	10:25	5:25	8:15
Št. Peter	8: 8	12:32	7:50	10:16

Divača—Pulj.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Divača	7:33	9:15	4:52	8:57
Pulj	11:—	1:15	9:56	12:10
	zjutraj	zjutraj	popold.	popold.
Pulj	5:—	7: 5	12:22	4:20
Divača	8:15	11:46	4:26	8:22

Nabrežina—Gorica.

	zjutraj	zjutraj	dopoldne	zvečer	zvečer
Nabrežina	4:—	8: 9	10: 8	5:48	10:—
Gorica	6:40	9: 4	11:23	6:59	11:37
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Gorica	5:—	8:50	3:35	7:37	10:30
Nabrežina	6:41	10:41	6:52	9: 8	—

Zidani Most—Zagreb.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Zidani most	4: 5	4:40	12:55	5:15
Zagreb	6:33	9:12	4:—	7:42
	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Zagreb	8: 8	1:15	6:40	10:10
Zidani Most	10:59	4:20	11:20	1: 4

Pragersko—Kaniža.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Pragersko	3:35	9:35	8:10
Kaniža	6:17	1:15	11:35
	popoldne	zvečer	zjutraj
Kaniža	2:45	11:20	5:20
Pragersko	6:12	1:28	8: 7

Maribor—Celovec.

	po noči	zjutraj	dopold.	popold.	zvečer
Maribor	2:10	6: 5	9:15	3: 5	8: 5
Celovec	5:32	10:11	1:52	7:30	11:16
	popoldne	zvečer	po noči	zjutraj	zjutraj
Celovec	1:55	6:52	11:45	8:—	5:—
Maribor	zvečer	zvečer	po noči	popoldne	zjutraj
	6:—	10:56	2:59	12:10	8: 8

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.